TEFSİR

AİHL/11. SINIF

Ünite : 5. ÖRNEK METİNLERLE KUR'AN TEFSİRİ

2. Arapça Tefsir Metinleri

2.3. İsrâ Suresi 23-39. Ayetler

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

2. Arapça Tefsir Metinleri

2.3. İsrâ Suresi 23-39. Ayetler

İSRÂ SÛRESİ

- ✓ 26,32,33 ve 57. âyetler ile 73-80. âyetler Medine döneminde, diğerleri Mekke döneminde inmiştir.
- ✓ 111 âyettir.
- ✓ Sûre, adını ilk âyetin konusu olan **"İsrâ"** olayından almıştır. **"Geceleyin yürütmek"** anlamına gelen **"İsrâ"**, Mîrac yolculuğunda, Hz. Peygamberin bir gece, Mekke'den Kudüs'e götürülmesini ifade eder.
- ✓ Sûrenin diğer bir adı da **"Benî İsrâil Sûresi"**dir.
- ✓ Mushaf tertîbine göre 17, nüzûl sırasına göre 50. sûredir.

İSRÂ SURESİ 23-39. AYETLER

Rahmân ve Rahîm Olan Allah'ın Adıyla

﴾23﴿Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi ve anne babanıza iyi davranmanızı emretti. Onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlanırsa onlara öf bile deme! Onları azarlama! İkisine de gönül alıcı güzel sözler söyle.

﴾24﴿Onlara merhametle ve alçak gönüllülükle kol kanat ger. "Rabbim! Onlar nasıl küçüklükte beni şefkatle eğitip yetiştirdilerse şimdi sen de onlara merhamet göster" diyerek dua et.

﴾25﴿Kalplerinizdekini en iyi bilen rabbinizdir. Eğer iyi olursanız bilesiniz ki Allah kendisine yönelenleri bağışlayıcıdır.

﴾26﴿Akrabaya, yoksula ve yolcuya hakkını ver. Gereksiz yere de saçıp savurma!

﴾27﴿Çünkü savurganlar şeytanların dostlarıdır. Şeytan da rabbine karşı çok nankördür.

﴾28﴿ Eğer sen kendin dahi rabbinden umduğun bir lütfu beklemek durumunda (ihtiyaç içinde) olduğun için onlara ilgi gösteremiyorsan, hiç değilse kendilerine rahatlatıcı bir söz söyle!

﴾29﴿ Eli sıkı olma, ölçüsüzce eli açık da olma; sonra kınanacak, kendi kendine hayıflanacak duruma düşersin!
﴾30﴿ Rabbin rızkı dilediğine bol bol verir de kısar da. Şüphesiz ki O, kullarından haberdardır, onları görmektedir.
﴾31﴿ Fakirlik korkusuyla çocuklarınızın canına kıymayın! Biz onların da sizin de rızkınızı veririz. Onları öldürmek gerçekten büyük bir günahtır.
﴾32﴿ Zinaya yaklaşmayın! Çünkü o hayâsızlıktır, çok kötü bir yoldur.
﴾33﴿ Haklı bir sebep olmadıkça Allah'ın dokunulmaz kıldığı cana kıymayın. Bir kimse haksızlıkla öldürülürse velisine yetki verdik; ancak o da öldürme hususunda haksızlığa sapmasın; çünkü o, yeterince yardıma mazhar olmuştur.

﴾34﴿ Rüşdüne erinceye kadar yetimin malına, onun yararına olmadıkça el sürmeyin. Ahde vefa gösterin; çünkü ahid sorumluluk doğurur.
﴾35﴿ Ölçtüğünüz zaman tastamam ölçün ve doğru terazi ile tartın. Bu hem daha iyidir hem de sonucu daha güzeldir.
﴾36﴿ Hakkında bilgin olmayan şeyin ardına düşme! Çünkü kulak, göz ve gönül, bunların hepsi ondan sorumludur.
﴾37﴿ Yeryüzünde böbürlenerek dolaşma! Ne yeri yarabilir ne de dağlarla boy ölçüşebilirsin.
﴾38﴿ Bütün bunların kötülüğü, rabbinin katında istenmeyen şeyler olmasıdır.
﴾39﴿ İşte bunlar, rabbinin sana vahyettiği hikmetlerdir. Allah'tan başka tanrı tanıma; sonra kınanmış ve kovulmuş olarak cehenneme atılırsın.

Celaleddin es-Süyûtî (1445-1505)

- İmam Celaleddin es-Süyûtî 1445 yılında Mısır'ın Asyut şehrinde dünyaya gelmiştir.
- Süyûtî sekiz yaşında Kur'an-ı Kerim'i hıfzetmiştir.
- Süyûtî'nin iki yüz bin civarında hadisi ezberlediği söylenmektedir.
- Ayrıca Celâleddin el-Mahallî H. 864'te vefat edince yarıda bıraktığı tefsirini Süyûtî tamamlamış, **Celaleyn Tefsiri** adıyla yayınlanmıştır.
- Celaleddin es-Süyûtî 1505 yılında Mısır'da hayatını kaybetmiştir.

- Celâleddin el-Mahallî, ömrünün sonlarına doğru başladığı Tefsîrü'l-Ḳur'ân'ın yarısını yazdıktan sonra vefat etmiş, öğrencisi Celâleddin es-Süyûtî tamamlamış ve eser Tefsîrü'l-Celâleyn (iki Celâl'in tefsiri) adıyla ün kazanmıştır. "Lübbü't-tefâsîr" (tefsirlerin özü) diye anılan eser çok okunan tefsirlerden biri olma özelliğini günümüzde de korumaktadır.

﴿وَقَضٰى رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُوٓا اِلَّآ اِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًاۗ اِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ اَحَدُهُمَآ اَوْ كِلٰاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَّهُمَآ اُفٍّ وَّلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَّهُمَا قَوْلًا كَرِيْمًا ﴿٢٣﴾﴾

وقضى ربك ألا تعبدوا إلا إياه وبالوالدين إحسانا إما يبلغن عندك الكبر أحدهما أو كلاهما فلا تقل لهما أف ولا تنهرهما وقل لهما قولًا كريمًا { وقضى } أمر { ربك } أن أي بأن { الا تعبدوا الا اياه } أن تحسنوا { وبالوالدين احسانا } بأن تبروهما { اما يبلغن عندك الكبر احدهما } فاعل { او كلاهما } وفي قراءة يبلغان فأحدهما بدل من ألفه { فلا تقل لهما اف } بفتح الفاء وكسرها منونا وغير منون مصدر بمعنى تبا وقبحا { ولا تنهرهما } تزجرهما { وقل لهما قولا كريما } جميلا لينا

﴿وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَّبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيٰنِيْ صَغِيْرًاۗ ﴿٢٤﴾﴾

واخفض لهما جناح الذل من الرحمة وقل رب ارحمهما كما ربياني صغيرا

{ واخفض لهما جناح الذل } ألن لهما جانبك الذليل { من الرحمة } أي لرقتك عليهما { وقل رب ارحمهما كما } رحماني حين { ربياني صغيرا }

﴿ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا ٢٥ ﴾

ربكم أعلم بما في نفوسكم إن تكونوا صالحين فإنه كان للأوابين غفورا{ ربكم أعلم بما في نفوسكم } من إضمار البر والعقوق { إن تكونوا صالحين } طائعين لِلّٰهِ { فإنه كان للاوّابين} الرجاعين الى طاعته {غفورا} لما صدر منهم في حق الوالدين من بادرة وهم لا يضمرون عقوقا

﴿ وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ٢٦ ﴾

وآت ذا القربى حقه والمسكين وابن السبيل ولا تبذر تبذيرا{وآت} أعط { ذا القربى } القرابة {حقه} من البر والصلة { والمسكين وابن السبيل ولا تبذر تبذيرا } بالانفاق فى غير طاعة الله

﴿ إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ٢٧ ﴾

اِن المبذرين كانوا اخوان الشياطين وكان الشيطان لربه كفورا

{ اِن المبذرين كانوا اِخوان الشياطين } أي على طريقتهم

{ وكان الشيطان لربه كفورا } شديد الكفر لنعمه فكذلك أخوه المبذر

CELALEYN TEFSİRİNİN ÖZELLİKLERİ

- Bir dirâyet tefsiri olan eserde Kur'an'ın Kur'an'la ve sünnetle açıklanması metodundan büyük ölçüde yararlanılmıştır.
- Müstakil bir âyet sayıldığı halde besmelenin tefsiri yapılmamış ve besmelenin herkes tarafından bilindiği kaydedilmiştir.
- Tefsirin en başta gelen özelliği kelimelerin eş anlamlılarıyla ve hemen hemen âyetlerdeki kalıplarıyla açıklanmasıdır.
- Müellifler dilci olmalarından dolayı sarf ve nahivle ilgili açıklamalara bolca yer vermiştir.

- Hadisler bazen mânen rivayet edilmiş, bazen de bilinen hadislere atıfta bulunulmuştur.
- Eleştirilen noktası İsrailiyata çok yer verilmiş olmasıdır.
- Âyetlerin nüzûl sebeplerinin belirtildiği eserde çoğu zaman "sebebin özel olması hükmün genel olmasına engel değildir" prensibi uygulanmıştır.
- Her iki müfessir ahkâm âyetlerinin tefsirinde mensubu bulundukları Şâfiî mezhebini öne çıkarmıştır.
- Mahallî, tefsirini İsrâ suresinden Kur'an'ın sonuna kadar yapabilmiştir. Süyûtî de Bakara sûresinden İsrâ sûresinin sonuna kadar gelen sûreleri tefsir etmiş ve Mahallî'ye ait olan Fâtiha'yı tefsirin sonuna koymuştur.

NELER ÖĞRENDİK?

2. Arapça Tefsir Metinleri
2.3. İsrâ Suresi 23-39. Ayetler

Hazırlayan: Hilal DEMİR